

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора
Демченко Ірини Іванівни про дисертацію Лункова Олексія Михайловича
на тему: «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх
психологів», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.**

Актуальність дослідження зумовлена сучасними викликами, пов'язаними зі зростанням психоемоційної нестабільності населення, поширенням посттравматичних розладів та тривалим впливом стресу, що є наслідком як воєнної агресії, так і складної соціально-економічної ситуації в країні. У таких умовах психологи стають ключовими фахівцями у наданні кваліфікованої допомоги, підтримці ментального здоров'я та профілактиці емоційного вигорання. Однак ефективне виконання цієї місії неможливе без здатності самих фахівців зберігати та розвивати власний психофізичний ресурс. Саме тому формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів має стати пріоритетом їхньої професійної підготовки.

Важливість дослідження підкреслюється стратегічними документами, зокрема Концепцією розвитку психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, Національною стратегією розвитку вищої освіти на 2022-2032 роки, Загальнонаціональною програмою «Здорова Україна», які акцентують на необхідності інтеграції здоров'язбереження в усі ланки освітнього процесу, зокрема в підготовку фахівців соціономічних професій. Закон України «Про вищу освіту» та Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» прямо вказують на необхідність формування компетентностей, пов'язаних із дотриманням етичних норм, підтримкою особистісного балансу, життєстійкості та професійної стійкості. Це створює нормативно-правові підстави для цілеспрямованого включення здоров'язбережувального компонента в освітні програми підготовки майбутніх психологів.

Дисертація виконана в рамках наукової теми Хмельницького національного університету «Психолого-педагогічна система становлення особистості фахівця» (ДР № 0114U005266), що підтверджує її наукову та практичну значущість. Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради Хмельницького національного університету (протокол № 3 від 31.10.2024 р.).

Таким чином, дослідження Лункова О. М. не лише відповідає актуальним вимогам суспільства, але й має чітке нормативно-правове підґрунтя, що робить його результати особливо цінними для практичного впровадження в систему підготовки психологів.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться в дисертації

Дисертантом на основі аналізу філософських, педагогічних, психологічних, культурологічних джерел та нормативно-правових документів з'ясовано стан дослідженості проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів у теорії та практиці вищої освіти. Уточнено сутність базових понять дослідження, зокрема «здоров'я», «здоровий спосіб життя», «компетентність», «здоров'язбережувальна компетентність» та розкрито їх взаємозв'язки у структурі фахової підготовки психолога; визначено та обґрунтовано компоненти, критерії, показники і рівні сформованості

здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів; виявлено й обґрунтовано педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів; розроблено структурно-функціональну модель досліджуваного процесу; експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності.

Нові факти, одержані здобувачем

У дисертаційній роботі уперше виокремлено та теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів у процесі фахової підготовки, а саме: забезпечення позитивної мотивації здобувачів вищої освіти до здійснення здоров'язбережувальної професійної діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтацій; створення особистісно орієнтованого освітнього середовища, спрямованого на формування культури здоров'я майбутніх психологів; використання інтерактивних методів і технологій навчання, орієнтованих на формування знань про здоров'я та усвідомлення засад здоров'язбереження; організація позанавчальної (самостійної) діяльності для набуття особистого досвіду здоров'язбережувальної діяльності.

Розроблено структурно-функціональну модель формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів, яка відображає цільовий, теоретико-методологічний, змістово-процесуальний і діагностико-результативний блоки та забезпечує цілісність і поетапність реалізації означеного процесу в освітньому середовищі закладу вищої освіти.

Конкретизовано компонентну структуру здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів, що включає мотиваційний, когнітивний і діяльнісний компоненти; визначено відповідні критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-пізнавальний, операційно-поведінковий), показники та рівні її сформованості, що дало змогу здійснити об'єктивну діагностику результатів дослідження.

Уточнено сутнісний зміст понять «здоров'язбережувальна компетентність майбутніх психологів», «формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів», «здоров'язбережувальна професійна діяльність психолога» з урахуванням специфіки майбутньої фахової діяльності в умовах підвищеного психоемоційного навантаження.

Подальшого розвитку набули зміст, форми, методи й технології формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів, зокрема в частині інтеграції здоров'язбережувального компонента у зміст фахових дисциплін, використання інтерактивних і рефлексивно-орієнтованих освітніх технологій, а також залучення ресурсів позааудиторної діяльності для розвитку відповідального ставлення до власного здоров'я та професійного самозбереження.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечується застосуванням методології, адекватної меті та завданням дослідження, а також специфіці його об'єкта й предмета. У роботі використано комплекс наукових методів, необхідний і достатній для досягнення поставлених цілей, а також здійснено практичне

апробування та упровадження отриманих результатів, що підтверджує їхню прикладну цінність і реальну ефективність.

Особливо варто відзначити використання автором міждисциплінарного підходу, який дозволяє інтегрувати знання з педагогіки, психології, медицини, соціальної роботи та консультування. Це забезпечує цілісне розуміння проблеми формування здоров'язбережувальної компетентності та розробку ефективних шляхів її вирішення.

Сформована джерельна база дисертації відрізняється різноманітністю та достатньою повнотою, що свідчить про високий рівень інформативності та валідності дослідження.

Науковий апарат дисертації сформовано коректно, повністю відповідає чинним вимогам до дисертаційних робіт і є достатнім для ефективного розв'язання поставлених завдань.

Анотація подана українською та англійською мовами, повно й точно відображає зміст роботи, висвітлює її ключові наукові та практичні аспекти.

Обґрунтованість наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, забезпечується також апробацією результатів дослідження.

Значення для науки і практики одержаних автором результатів

Практичне значення дисертаційного дослідження полягає у впровадженні його результатів у підготовку здобувачів вищої освіти психологічного профілю. На основі матеріалів дослідження розроблено й упроваджено методичне забезпечення для викладання фахових дисциплін: «Психологія здоров'я», «Психологія стресу», «Основи психотерапії», «Клінічна психологія», а також факультативного курсу «Культура здоров'я психолога» в освітньому процесі Хмельницького національного університету (акт впровадження від 10.05.2024); створено навчально-методичні матеріали (робочі програми дисциплін, добірка інтерактивних методів і практичних завдань; діагностичний інструментарій для виявлення рівня її сформованості на різних етапах підготовки студентів.

Основні положення, висновки та рекомендації, обґрунтовані в дисертації, впроваджено в освітню діяльність низки закладів вищої освіти: Хмельницького національного університету (довідка № 035/156 від 07.10.2025 р.); Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (довідка № 06/29 від 17.10.2025 р.), Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (довідка № 1195/01.03-33 від 24.10.2025 р.), Волинського національного університету імені Лесі Українки (довідка № 03-24/03/3342 від 22.10.2025 р.)

Результати дослідження мають також наукову значущість, оскільки розширюють теоретико-методологічні основи формування фахових компетентностей у майбутніх психологів, а також створюють підґрунтя для подальших наукових розвідок у галузі педагогіки здоров'я, психолого-педагогічної освіти та компетентнісного підходу в підготовці фахівців соціономічного профілю.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність

Дисертація Лункова О. М. відповідає всім вимогам до структури та обсягу наукових робіт. Вона містить анотації українською та англійською мовами, вступ, три розділи, висновки до кожного з них, загальні висновки, список

використаних джерел (288 найменувань, із них 11 іноземною мовою) та 18 додатків. Загальний обсяг дисертації становить 256 сторінок, із них 175 сторінок основного тексту. Робота містить 15 таблиць та 12 рисунків, які візуалізують ключові положення дослідження.

У вступі чітко визначено теоретичну основу дослідження, актуальність теми, її наукову новизну, практичну значущість, мету й завдання, а також подано відомості про апробацію та впровадження результатів, особистий внесок здобувача, структуру та обсяг дисертації. Вибір комплексу методів дослідження (теоретичних, емпіричних і статистичних) є обґрунтованим та адекватним поставленим завданням.

Перший розділ «Теоретичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів» характеризується глибоким аналізом широкого кола наукових джерел, зокрема філософської, психолого-педагогічної, валеологічної, соціологічної, медичної та професійно орієнтованої літератури. Такий міждисциплінарний підхід дозволив дисертанту комплексно розглянути здоров'я як багатовимірне феноменальне явище, яке виконує роль базової життєвої цінності в особистісному і професійному розвитку майбутнього фахівця у сфері психології.

Автором окреслено еволюцію поглядів на поняття «здоров'я» в контексті гуманістичної педагогіки, системного підходу, позитивної психології, а також у парадигмах сталого розвитку й компетентнісного навчання. Обґрунтовано, що сучасне розуміння здоров'я має охоплювати не лише фізичний, а й психоемоційний, соціальний і духовний виміри, що особливо важливо для професійної діяльності психолога, яка передбачає постійне емоційне включення, високий рівень емпатії та потребу в саморегуляції.

У межах розділу детально охарактеризовано психофізіологічні особливості професійної діяльності психолога, які зумовлюють наявність стресогенних чинників, емоційного вигорання та психологічного виснаження. З огляду на це, формування здоров'язбережувальної компетентності виступає не лише важливою складовою професійної готовності, а й умовою збереження професійної придатності і стійкості фахівця упродовж усієї трудової діяльності.

Особливої уваги заслуговує розмежування автором понять «здоров'язбереження», «здоров'язбережувальна діяльність», «здоров'язбережувальна компетентність» та введення до наукового обігу уточненого визначення останнього як інтегративної якості особистості майбутнього психолога, яка включає ціннісно-мотиваційну орієнтацію на збереження здоров'я, володіння знаннями і вміннями щодо ресурсного підходу до професійної діяльності, а також здатність до саморефлексії, стресостійкості та адаптації в умовах професійних навантажень. Це дало змогу виокремити її основні структурні компоненти (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний).

Зазначимо, що дисертант обґрунтовано вказує на важливість внутрішньої взаємозумовленості зазначених компонентів, що забезпечують цілісність здоров'язбережувальної компетентності. Такий підхід дозволяє розглядати її не як механічну сукупність якостей, а як інтегровану характеристику особистості, що формується у процесі професійної підготовки та виявляється у готовності майбутнього психолога до здоров'язбережувальної поведінки в контексті професійної діяльності.

До вагомих здобутків роботи належить визначення комплексу критеріїв, показників і рівнів сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів. Зокрема, виділено три основні критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивно-інформаційний та операційно-поведінковий), які узгоджуються зі структурними компонентами означеної компетентності, окресленими у першому розділі. Для кожного критерію дисертантом запропоновано систему показників, що дозволяють якісно оцінити сформованість відповідного компонента у здобувачів вищої освіти та градацію рівнів сформованості здоров'язбережувальної компетентності (високий, середній і низький). Такий підхід дає змогу на етапі констатувального експерименту об'єктивно діагностувати початковий рівень сформованості компетентності та відстежити динаміку змін під впливом запропонованих педагогічних умов.

Другий розділ дисертації «Організаційно-методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів» присвячено обґрунтуванню педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів, особливостям їх реалізації в освітньому процесі ЗВО та характеристиці моделі досліджуваного процесу. Зміст розділу демонструє глибоке розуміння здобувачем специфіки професійної підготовки фахівців психологічної галузі, яка відбувається в умовах постійного емоційного навантаження, необхідності підтримувати високий рівень професійної емпатії та вміння саморегулювати власний психоемоційний стан.

Автор переконливо аргументує доцільність виокремлених педагогічних умов, базуючись на результатах попереднього теоретичного аналізу, емпіричних спостережень та особливостях діяльності психолога як професії ризику щодо емоційного вигорання та втрати психофізичного балансу. Педагогічні умови розглядаються не як окремі дидактичні елементи, а як взаємопов'язані чинники освітнього середовища, що забезпечують трансформацію знань про здоров'я у професійну компетентність, інтегровану в особистість майбутнього фахівця.

Заслугує на увагу розроблення і теоретичне обґрунтування педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів: забезпечення позитивної мотивації здобувачів до здійснення здоров'язбережувальної професійної діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтацій; створення особистісно орієнтованого освітнього середовища, спрямованого на формування культури здоров'я майбутніх психологів; використання в процесі фахової підготовки майбутніх психологів інтерактивних методів і технологій навчання, спрямованих на формування знань про здоров'я і розуміння основних положень здоров'язбереження; організація позанавчальної (самостійної) діяльності для набуття особистого досвіду здоров'язбережувальної діяльності. Кожна з умов розкрита в логіці її впливу на структурні компоненти компетентності, що свідчить про високий рівень концептуалізації авторських ідей.

Особливо високо варто оцінити практичну реалізацію комплексу педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів: формування мотивації через проблемні професійні завдання; створення особистісно орієнтованого освітнього середовища з активним залученням університетських центрів психологічної підтримки;

системне застосування інтерактивних методів і технологій (у тому числі через платформу Moodle); а також організацію багаторівневої позанавчальної діяльності (від обов'язкової самостійної роботи до волонтерства та наукової діяльності). Ця інтегрована стратегія забезпечила цілісне формування всіх компонентів здоров'язбережувальної компетентності (мотиваційного, когнітивного та діяльнісного). Підхід відрізняється інноваційністю, системністю, глибоким зв'язком із реальними потребами сучасного суспільства та відповідає найвищим стандартам сучасної вищої освіти.

Крім того, автор звертає увагу на важливість зворотного зв'язку, рефлексії та практичної діяльності як невід'ємної частини формування здоров'язбережувальної компетентності. Такий підхід забезпечує перенесення отриманих знань у площину особистого досвіду, що, своєю чергою, підвищує якість професійної підготовки майбутніх психологів.

Особливо варто відзначити наукову новизну і практичну цінність розробленої в дисертації моделі формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів. Автор пропонує цілісну, логічно структуровану та методологічно обґрунтовану конструкцію, що охоплює чотири взаємопов'язані компоненти: цільовий, теоретико-методологічний, змістово-процесуальний та діагностико-результативний блоки, де: цільовий блок чітко визначає мету процесу формування здоров'язбережувальної компетентності та конкретизує її через систему завдань; теоретико-методологічний блок ґрунтується на збалансованому поєднанні загальнонаукових і галузевих підходів, а також загальнодидактичних і специфічних принципів навчання, що забезпечує наукову глибину та педагогічну доцільність моделі, а змістово-процесуальний компонент продумано наповнено актуальною змістовою складовою, сучасними методами й технологіями, а також ефективними організаційними формами навчання, спрямованими на підвищення якості професійної підготовки. Особливо переконливо виглядає діагностико-результативний блок, у якому науково обґрунтовано компоненти здоров'язбережувальної компетентності (мотиваційний, когнітивний і діяльнісний), а також визначено чітку систему критеріїв, показників і рівнів їхньої сформованості, що дозволяє не лише керувати процесом, а й об'єктивно оцінювати його результати.

Загалом, запропонована модель є теоретично завершеною, практично реалізованою та діагностично обґрунтованою, що безперечно свідчить про високий рівень професійної майстерності автора та значний внесок у розвиток теорії і практики підготовки психологічних кадрів у сучасних умовах.

У третьому розділі дисертації представлено методику та результати дослідно-експериментальної перевірки ефективності впровадження запропонованих педагогічних умов і розробленої структурно-функціональної моделі формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів. Дослідницька частина роботи вирізняється чіткою логікою побудови, методичною вивіреністю й достовірністю отриманих результатів, що свідчить про високий рівень дослідницької культури здобувачки.

Експериментальне дослідження було реалізовано у три послідовні етапи: констатувальному, формувальному та узагальнювальному. На констатувальному

етапі проведено ґрунтовний аналіз вихідного рівня сформованості здоров'язбережувальної компетентності студентів. Для цього було створено експериментальні (ЕГ) та контрольні (КГ) групи з дотриманням принципів репрезентативності вибірки. До кожної групи увійшли студенти з однаковими початковими характеристиками щодо віку, етапу навчання, академічної успішності, що дозволило забезпечити об'єктивність порівняльного аналізу результатів.

У межах розділу автор також детально схарактеризував діагностичний інструментарій, що охоплює психометричні методики, опитувальники, самооцінювальні шкали, спостереження, аналіз продуктів діяльності та метод експертного оцінювання. Заслугує на увагу прагнення забезпечити багатокомпонентну діагностику з акцентом на комплексне дослідження знань, ставлень, цінностей і поведінкових проявів, що дозволяє уникнути фрагментарності в оцінці сформованості компетентності.

Формувальний етап передбачав упровадження в освітній процес експериментальних груп розробленого комплексу педагогічних умов, що включав цілеспрямовану роботу з розвитку мотиваційної сфери, когнітивної обізнаності щодо здоров'язбереження та практичних навичок саморегуляції і збереження психофізичного стану. У цей період було апробовано авторські навчально-методичні матеріали, організовано спецкурси, тренінгові заняття, майстер-класи, які сприяли активізації рефлексивного мислення студентів, формуванню відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я майбутніх клієнтів.

У межах формувального етапу також здійснювалося систематичне спостереження за поведінковими проявами студентів у ситуаціях, пов'язаних з прийняттям особистих рішень щодо способу життя, навчання, міжособистісної взаємодії, подолання стресових чинників. Комплексна діагностика включала застосування валідних психодіагностичних методик, методів педагогічного спостереження, аналізу продуктів діяльності, анкетування, самозвітів і експертних оцінок.

Узагальнювальний етап дав змогу зіставити отримані на початку дослідження результати з показниками, зафіксованими після реалізації педагогічного експерименту. Аналіз динаміки змін у рівнях сформованості здоров'язбережувальної компетентності проводився з використанням методів математичної статистики, зокрема критерію Пірсона (χ^2), що дозволило обґрунтовано підтвердити достовірність виявлених змін. Результати кількісного аналізу засвідчили статистично значущу позитивну динаміку за всіма критеріями.

Зокрема, у студентів експериментальних груп відбулося істотне зростання показників високого рівня сформованості компетентності, тоді як у контрольних групах переважали незмінні або незначно покращені результати. У графічних і табличних формах, поданих у розділі, чітко представлено порівняльні дані, що

ілюструють динаміку зростання освітніх результатів у процесі цілеспрямованого формування здоров'язбережувальної компетентності.

Таким чином, представлений експериментальний матеріал повною мірою підтверджує ефективність розробленої моделі, педагогічних умов і запропонованої методики. Отримані експериментальні дані подано ретельно, наочно і в логічній послідовності, що дозволяє не лише засвідчити наукову достовірність отриманих результатів, а й виявити прикладну значущість дисертаційного дослідження для практики професійної підготовки психологів.

Висновки до кожного розділу органічно впливають зі змісту дослідження, узагальнюють ключові положення та підкріплюються емпіричними даними, що свідчить про високий рівень наукової обґрунтованості та практичної цінності роботи. Загальні висновки системно узагальнюють результати дослідження, підтверджують ефективність запропонованих педагогічних умов та відображають внесок автора у розвиток педагогічної науки.

У цілому зміст дисертації відповідає обраній темі, реалізує мету дослідження та охоплює всі етапи наукового пошуку. Структура роботи логічна, внутрішньо узгоджена, подана у відповідності до вимог до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Дотримання академічної доброчесності, відповідність анотації основним положенням дисертації

Аналіз змісту дисертаційного дослідження, його результатів, висновків, пропозицій і рекомендацій дає підстави стверджувати, що здобувач Олексій Лунков дотримався загальноприйнятих вимог академічної доброчесності. У дисертації належним чином оформлено посилання на використані наукові, документальні та статистичні джерела, що свідчить про відповідальне ставлення автора до використання результатів попередніх досліджень і дотримання принципів цитування. Анотація є змістовною та структуровано поданою, чітко відображає мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, його наукову новизну та практичне значення. Її зміст повністю узгоджується з основними положеннями дисертації, не містить тверджень, які не мають підтвердження в основному тексті роботи, що засвідчує її достовірність і відповідність вимогам.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Загалом, позитивно оцінюючи наукове і практичне значення отриманих дисертантом результатів, слід відмітити ряд дискусійних положень і зауважень до змісту роботи:

1. У дисертації здійснено ретельний аналіз вітчизняних психолого-педагогічних джерел, присвячених формуванню здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців. Проте зарубіжний досвід, зокрема в контексті професійної підготовки психологів до роботи в умовах підвищеного ризику та стресу, представлено фрагментарно. Автор наводить окремі аспекти іноземних концепцій, однак ширшого порівняльного аналізу сучасних освітніх практик країн Європейського Союзу, Канади, США, Ізраїлю не здійснено. Врахування міжнародного досвіду дозволило б не лише поглибити аналітичний потенціал дослідження, а й виокремити ефективні моделі, що можуть бути адаптовані до вітчизняного контексту підготовки майбутніх психологів, зокрема для роботи в умовах воєнного та поствоєнного стресу.

2. У роботі підкреслюється доцільність інтеграції здоров'язбережувального компонента у зміст фахової підготовки психологів, однак конкретні механізми реалізації цієї інтеграції залишаються недостатньо деталізованими. Було б методично цінно, якби автор поділився прикладами включення відповідних елементів у зміст таких курсів, як «Психологія стресу», «Психогігієна», «Основи психотерапії» або «Психологічна саморегуляція». Особливу увагу слід було б приділити обґрунтуванню та опису методичних підходів до розробки навчальних модулів із чітко визначеними освітніми цілями, тематикою, формами роботи та очікуваними результатами.

3. У змісті дисертаційної роботи практично не порушено тему гендерних особливостей майбутніх психологів у формуванні здоров'язбережувальної компетентності (винятком є лише загальні згадки). Водночас численні дослідження засвідчують, що сприйняття здоров'я, мотиваційні чинники збереження психофізичного стану, а також стратегії самодопомоги суттєво варіюються залежно від гендеру. Пропонуємо у подальшій науковій роботі здійснити більш детальне дослідження цієї проблематики.

4. Незважаючи на висвітлення актуальності підготовки майбутніх психологів до роботи з особами, які зазнали психологічної травматизації внаслідок бойових дій, автор не подає ґрунтовного аналізу конкретних методик або форм професійної підготовки фахівців до такого виду діяльності. З огляду на воєнну ситуацію в Україні, було б доцільно окремо розглянути, як здоров'язбережувальна компетентність може підвищити ефективність роботи психолога у кризових і надзвичайних умовах.

5. Доцільною видається також актуалізація інклюзивного виміру здоров'язбереження, який у сучасному освітньому просторі набуває особливої ваги. Хоча в роботі побіжно згадується про індивідуалізацію освітнього процесу (с. 69-144) та роботу «Лабораторії інклюзивної педагогіки» (с. 91-92), проте автором не враховано особливі потреби студентів із порушеннями здоров'я або з уразливих соціальних груп. Розширення цього напрямку могло б стати основою для поглиблення дидактичного інструментарію та розробки універсального дизайну навчання у контексті збереження психофізичного здоров'я.

Викладені зауваження та побажання не зменшують теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи і мають рекомендаційний характер.

Повнота висвітлення результатів в опублікованих працях.

Основні положення дисертації О. М. Лункова відображено у 10 наукових працях, серед яких: 4 статті у наукових фахових виданнях України (категорія Б); 4 публікації у збірниках наукових праць і матеріалах конференцій; 1 методичні рекомендації «Основи тренінгової роботи та коучинг» (2025), де автор розробив зміст і методичне забезпечення заняття «Стресостійкість та саморегуляція тренера»; 1 стаття, що додатково відображає результати дослідження: «Розвиток соціально-психологічної компетентності в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців соціономічних професій» (Psychology Travelogs, 2024).

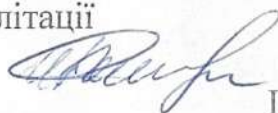
Отже, здобувач дотримався вимог наказу Міністерства освіти і науки України № 1112 від 17.10.2012 р. щодо опублікування результатів дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Опубліковані

праці повністю відображають ключові положення дисертації, підтверджують наукову новизну та практичне значення дослідження.

Загальний висновок.

Дисертація Лункова Олексія Михайловича «Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх психологів» є завершеним, самостійним і науковим дослідженням, яке відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 року, наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а її автор Лунков Олексій Михайлович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Офіційний опонент,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та реабілітації
Національного університету біоресурсів
і природокористування України

Ірина ДЕМЧЕНКО

